

Jaargang 11 nummer 6–juni 2019

Nieuwsbrief voor leden en vrienden van IVN en KNNV afdeling Apeldoorn

Redactieadres: nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl

Bijdragen volgende nieuwsbrief graag vóór 24 juni opsturen

Natuurmoment

Spannende stadsnatuur

De mannen in de oranje hesjes liepen naar de rode voet van de plataan op het Stationsplein, met een emmertje in de hand. We wisten niet dat daar achter die 'slordige grassprietten' aan de voet van de plataan een eend zat te broeden, goed gecamoufleerd. Voordat we de mannen konden aanspreken, bukten ze zich voorover. De moeder-eend vloog in paniek op en de mannen schrokken minstens zo. Ze pakten elkaars arm en keken naar de plek waar de eend had gezeten: 10 eieren. 20 deelnemers aan de publieksexkursie Apeldoorn Bomenstad van Europa waren getuige. De eend was binnen de kortste keren terug. We hebben omwonenden en het gemeentekantoor ingeseind. Hoe het verder ging...?
(foto Corine Schimmel, tekst Yvonne Zwikker)

Bestuursmededelingen

Uit de IVN Ledenvergadering van 23 mei 2019

Met 20 leden inclusief bestuur werden de jaarrekening en -verslag 2018 goedgekeurd. In de samenstelling van het bestuur twee wijzigingen: penningmeester Willem Meuter werd met algemene stemmen verkozen als opvolger van aftredende Anne de Vries. Jan van der Velden treedt terug als bestuurslid, maar blijft coördinator Natuur in de Zorg.

De notitie In veilige handen en de regeling Privacy werden vastgesteld.

Uit de 12 ingediende voorstellen voor besteding van het vermogen worden er voorlopig drie uitgewerkt: softshell+polo voor vertegenwoordigende leden, pilot jutterzak, route en borden voor een natuur leerweg.

De offerte van IVN Apeldoorn voor realisatie in de komende 4 jaar van natuureducatie in het kader van het Groenplan Apeldoorn is door de gemeente positief beoordeeld.

Na de pauze volgde een interessante presentatie van het werk van de werkgroep Natuur in de Zorg door Jan en Herma vd Velden. Waarna de avond werd afgesloten met een geanimeerd hapje drankje

Groenplan aangenomen door IVN Ledenvergadering

In de ALV van 23 mei is ons voorstel voor de rol van IVN goedgekeurd. Daarom kunnen we nu via IVN landelijk een projectleider aanstellen voor de jeugdeducatie. De projectleider gaat vooral de verbinding leggen tussen de vraag van de scholen en het aanbod van alle groene organisaties in en om Apeldoorn. Daarbij hoort ook het ontwikkelen van een platform om die vraag en aanbod uit te wisselen. Voorts gaan we aan de slag met wijkgerichte activiteiten en het ontwikkelen van eco-spots. Wil je daar een bijdrage aan leveren neem dan contact op met Ronald Duin >> [Lees meer over het groenplan](#)

Vergunning nodig voor activiteit op terrein van Natuurmonumenten

Net als het Kroondomein vraagt ook Natuurmonumenten dat wij als IVN een vergunning aanvragen voor activiteiten op hun terreinen (bv het Beekbergerwoud). Natuurmonumenten doet dat om de regie te kunnen houden over wie, wat, waar en wanneer in hun gebied actief is. Zo kunnen zij voorkomen dat er concurrerende activiteiten plaatsvinden en de druk op een bepaald gebied reguleren. Omdat wij net als Natuurmonumenten een ideële doelstelling hebben hoeven wij geen vergoeding te betalen. Wel willen zij dat wij ook het lidmaatschap van hun organisatie aanbevelen. De lidmaatschapsbijdragen zijn een belangrijke inkomstenbron die nodig zijn voor een adequaat financieel beheer van de terreinen. Over de verdere afspraken vindt overleg plaats tussen de beide landelijke directies van Natuurmonumenten en IVN. De regionale beheerder komt in het najaar graag een keer een lezing / bijscholing geven voor gidsen over het beheer van hun terreinen. Aanvragen voor vergunningen kun je bijtijds mailen naar w.niemeyer@natuurmonumenten.nl.

Nieuws uit de afdeling

Nieuwe leden

Nieuwe leden IVN: Leontien Reedijk, Dorie Mol, Gerdi Nelis, Liesbeth Bos.

Nieuwe leden KNNV: Irene Kortenbach

Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten.

Zomernummer groenvoer beschikbaar

In deze zomerspecial aandacht voor o.a. de pareltjes van onze buurafdelingen.

Groenvoer nog niet in de brievenbus? Je kunt hem ook [digitaal lezen](#).

Activiteitenagenda

De activiteiten van IVN en KNNV staan open voor alle leden. Deelname aan werkgroep bijeenkomsten alleen na aanmelding/afstemming met de werkgroep-coördinator, vanwege het programma of het maximum aantal deelnemers.

Bekijk alle (publieks)activiteiten van [IVN Apeldoorn](#) en van [KNNV Apeldoorn](#).

- 1/6 KNNV Plantenwerkgroep: [Excursie Onderlaatse Laak](#)
- 7/6 KNNV Vogelwerkgroep: [Nachtzwaluwen tellen](#)
- 11/6 KNNV Vogelwerkgroep: [Avondwandeling op Kootwijkerzand](#)
- 12/6 IVN [Cursus roofvogels \(herhaling\): Deze cursus is volgeboekt](#)
- 15/6 KNNV Plantenwerkgroep: [Excursie Needse Achterveld](#)
- 16/6 IVN [Slootjesdag](#)
- 18/6 IVN Start [workshop-macrofotografie-2019](#) Deze cursus is volgeboekt
- 19/6 IVN [Fietstocht-schadelijke-nieuwkomers](#) Een speciale fietstocht in samenwerking met het Waterschap Vallei en IJssel, de Gemeente Apeldoorn en de werkgroep Sprengen en beken van de KNNV
- 29/6 KNNV Plantenwerkgroep: [Excursie Leemputten](#)
- 30/6 IVN [Excursie Wisselse veen en Tongerense heide](#)
- 9/7 KNNV Plantenwerkgroep: [Excursie Lampenbroek](#)
- 17/7 IVN [Extra zomeravondwandeling door park Zuidbroek](#) In samenwerking met Vrienden van Park Zuidbroek
- 18/7 IVN Zomaar Grasduinen wandeling voor IVN natuurgidsen Aanmelden-grasduinen@ivn-apeldoorn.nl.

Wie doet er mee??

Fietsgidsen gevraagd voor 19 juni

Op woensdagavond 19 juni heeft het fietsteam een fietstocht gepland samen met mensen van de gemeente Apeldoorn en van het waterschap met als onderwerp: Woekerende Nieuwkomers. En op woensdagavond 3 juli een tocht naar Klarenbeek, in het kader van de Atlas van Apeldoorn. Voor deze interessante tochten zoeken we nog gidsen. Wie? Graag opgave aan Dick Veenhuizen: dickve@hotmail.nl

Hulp gevraagd voor Slootjesdag zondag 16 juni, IVN Woldhuis

Wat leeft er in de sloot of vijver? Kinderen tussen de 4 en 12 jaar kunnen op zondag 16 juni 2019 van 14.00 - 17.00 uur samen met hun (groot)ouders, vriendjes, vriendinnetjes, ontdekken hoe bijzonder het leven is in schijnbaar doodgewoon vijverwater. We gebruiken schepnetten, bakken, zoekkaarten, loeppotjes.

Wie wil vanaf 13.00 uur meedoen om kinderen en ouders wegwijs te maken en te assisteren bij het op naam brengen van waterdiertjes?

Voor vragen en aanmelden: Marieke Sprey, sprey.marieke@gmail.com

Twee nieuwe facebookredacteurs gevonden en een webredacteur gezocht

Tijdens het IVN Café over Marketing en PR meldden Marieke van Hoeflaken en Korina Fokkens zich om IVN Apeldoorn berichten op Facebook en Instagram te plaatsen. Super, want via die media kunnen we onze activiteiten zelf 'aan de man' brengen.

Binnen het webteam zoeken we nog een redacteur die de (meestal aangeleverde) informatie over activiteiten wil invoeren in de website van IVN Apeldoorn en (eventueel) ook in andere websites (zoals natuurlijkapeldoorn.nl). De tijdsbesteding is beperkt tot hooguit enkele uren per maand. Ervaring met de websitetechniek of met programmering is niet nodig. Het gaat vooral om het invoeren en dat leer je snel. Het is wel fijn als je enige ervaring of tenminste affiniteit hebt met redactiewerk. Opgave via Hans Hogenbirk (webmaster@ivn-apeldoorn.nl).

Soortenkenners en soortenliefhebbers gevraagd!

Zet jij op zondag 16 juni je soortenkennis in om zoveel mogelijk soorten flora en fauna te inventariseren op de Apeldoornse begraafplaats Soerenseweg?

De gemeente Apeldoorn is bezig met het opstellen van een nieuw beheerplan voor de begraafplaats Soerenseweg. De begraafplaats is een rijksmonument waar in 1896 voor het eerst is begraven. Inwoners, Natuurverenigingen, cultuurhistorische verenigingen en ondernemers waarderen deze plek om de rust, natuur, architectuur en rijke historie. Erkend wordt dat deze bijzondere plek middenin de stad uniek is en zeer waardevol voor de natuur, ecologie en biodiversiteit. Ecologisch waardevol is bijvoorbeeld de schrale en voedselarme bodem als gevolg van jarenlang intensief bladruimen. Dit heeft de weg vrijgemaakt voor zeer bijzondere grassen en varens om zich succesvol te vestigen.

Op initiatief van de gemeente Apeldoorn en vertegenwoordigers van de Apeldoornse groene organisaties wordt deze '500 soorten dag' georganiseerd. Het doel van de dag is om zichtbaar te maken hoeveel soorten er leven op de begraafplaats en hoe waardevol deze plek is voor de ecologie en biodiversiteit. Een aantal soorten zoals de vogels zijn al goed in beeld, maar over bijvoorbeeld insecten is nog nauwelijks iets bekend.

Om natuur, ecologie en biodiversiteit een goede plek te geven in het beheerplan hebben we jouw hulp nodig. Welke soorten komen veel voor en waar moeten we rekening mee houden in ons beheer en onderhoud voor toekomstige instandhouding. Welke maatregelen kunnen we in het beheerplan opnemen voor de soorten die niet of nauwelijks voorkomen, terwijl je ze hier wel zou verwachten.

Wij vragen of je op 16 juni van 8.00 – 15.00 uur je soortenkennis wilt inzetten om zoveel mogelijk soorten flora en fauna te inventariseren. Ter afsluiting onthullen we de eindstand van het aantal geïnventariseerde soorten aan wethouder Mark Sandmann.

Programma en aanmelden:

8.00 – 8.30 Start met koffie en thee
10.30 – 11.00 Pauze met koffie, thee en iets lekkers
12.30 – 13.00 Lunch
15.00 – 16.00 Feestelijke onthulling van de eindstand met gelegenheid om na te borrelen
16.00 Afsluiting

Wil je meehelpen stuur dan voor 13 juni een mail met je aanmelding naar Patrick Hulshof, projectleider van de begraafplaats Soerenseweg via p.hulshof@apeldoorn.nl. Dan weten we met hoeveel mensen we rekening moeten houden in verband met de catering.

Het is aan jou om te bepalen of je de hele dag of een gedeelte van de dag aanwezig bent, aangezien sommige soorten vroeg, laat of de hele dag aanwezig/actief zijn.

Ben je geïnteresseerd, maar heb je (nog) weinig soortenkennis en ben je wel een echte soortenliefhebber? Schroom niet, zorg dat je erbij bent en doe kennis op door mee te lopen met de aanwezige deskundigen.

Vacatures

Heb je vacatures in je werkgroep of zoek je mensen voor een project? Publiceer die dan in de nieuwsbrief en op de website. Geef aan wie en waarvoor je iemand zoekt. Liefst ook met de tijdsbesteding. [Zie vacatures](#)

Ander nieuws en activiteiten

Groei & Bloei Open Tuinenweekend: 15 en 16 juni

Op zaterdag 15 en/of zondag 16 juni kun je een kijkje nemen in de tuinen van 10 tuinliefhebbers die graag hun mooie bezit met je delen. Eén van de tuinen die je kunt bezoeken is de tuin van IVN lid Desiree Neijmeijer aan de Koningstraat 31. Gelegen in de buurt van het Paleis het Loo. Hierdoor zijn er in de Koningstraat Lindes aanwezig waardoor er in de tuin veel hommels en bijensoorten voorkomen. De tuin is drie jaar geleden opnieuw aangelegd waarbij de oude planten zijn behouden. Recentelijk zijn er een moerbei, een sneeuwklonkjesboom en een zevenzonenboom geplant. De tuin kenmerkt zich verder door vaste planten vooral aantrekkelijk voor insecten zoals hommels, bijen en libellen. De libellen komen op de vijver af die een kraamkamer is geworden voor deze insecten maar jaarlijks keren ook de salamanders terug in de vijver. In de zomer zijn vleermuizen te zien en hoor je de gierzaluwen over het huis vliegen. In de loop der jaren is er een evenwicht ontstaan in de tuin en heeft de natuur zijn plek gekregen; vele vogelsoorten als de lijster, specht, roodborst, pimpelmees en koolmees brengen een bezoek aan de tuin of vinden er een nestplaats.

Tevens is er een kleine expositie van Ria Donker te zien. Zij schildert abstract, soms figuratief en vaak gebruikt zij hierbij een Touch van keramiek. De schilderijen zijn geschilderd met acrylverf vaak in de kleur turquoise. Tijdens de tuindagen heeft zij gekozen voor vrolijke kleuren en tuin gerelateerde onderwerpen. De tuin wordt voor deze 2 dagen aangekleed met een aantal bloemarrangementen om de bezoeker extra te laten genieten. Er is gelegenheid om koffie of thee te drinken en plaats te nemen op de veranda om heerlijk van deze stadoase te genieten.

Wie ontmoeten u graag! De tuin is beide dagen van 10 tot 16 uur open!

(Ria Donker en Desiree Neijmeijer)

[>> Meer informatie over het open tuinen weekend](#)

Nog t/m 16 juni: Wolven en slakken

Tentoonstelling over de ijzerwinning op de Veluwe in CODA Museum
Je kunt via de IVN Routes app op eigen gelegenheid fietsen/wandelen.
[fietsroute Sporen van IJzer](#) en [archeologische wandeling met Jaap Moerman](#).
[>> Meer informatie](#)

Tentoonstelling WOLF

In [Museum Het Pakhuis](#) in Ermelo vindt tot en met 10 november de tentoonstelling WOLF plaats. In WOLF maak je kennis met de vele gezichten van dit bijzondere dier. Ga op jacht als een wolf, ontdek hoe mens en wolf vroeger met elkaar omgingen. Dompel je onder in sprookjes, legendes en sagen en word onderdeel van de roedel. Aan het eind van de tocht sta je oog in oog met de wolf. Er zijn ook educatieve programma's voor klassen.

6/7: Opleidingsdag Terugkeer van de wolf in Nederland

De wolf is nu officieel gevestigd in Nederland. Op de noordelijke Veluwe leeft op dit moment een wolvenpaar. Wat betekent dat voor jou als educatief vrijwilliger? Op zaterdag 6 juli is er een opleidingsdag voor IVN vrijwilligers over de terugkeer van de wolf in Nederland. Speciaal voor vrijwilligers zoals schoolgidsen, natuurgidsen, jeugdbegeleiders & vrijwilligers van NME-centra en Bezoekerscentra.

Zaterdag 6 juli 10.00-15.30, Molenplaats Sonsbeek, Arnhem. Deelname is gratis. [>> Meer informatie en aanmelden](#)

Natuurnieuws

Help het onderzoek naar sterfte bij jonge mezen

Mezen krijgen gif binnen dat wordt gebruikt tegen de buxusmotrups, blijkt uit onderzoek. Het Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM) en Vogelbescherming willen het onderzoek uitbreiden. Ze hebben daarbij jouw hulp nodig. Met veel meldingen van dode meesjes kan deze sterfte later hopelijk worden voorkomen. Als jij plots veel dode (jonge) mezen vindt, geef het dan door. Doe ze in een plastic zakje en maak dat dicht. Doe er voor de veiligheid nog een plastic zakje omheen en plak er een sticker op met de datum waarop je de dode mezen hebt gevonden, de soortnaam van de mees en je naam en adres. Bewaar het monster in de vriezer.

[Lees hier waar je de melding kunt doen](#)

Groene glimlach: ooievaars: verguisd en geliefd

Terwijl ik onder de schoorsteen in het Amsterdamse Park Frankendael zat scheet een ooievaar die zijn nest op die schoorsteen had een flinke kledder van zich af. "Smerig he", reageerde een andere oma. Ik ging de discussie niet aan en glimlachte alleen. Inderdaad waren het flinke flatsen, maar wat komisch is zo'n natuurlijk spoor midden in een wereldstad. Je hebt tegenwoordig vast ook vlekverwijderaars voor ooievaarspoep, google maar. Omstreeks 1900 verdwenen de ooievaars uit Amsterdam en ruim honderd jaar later zitten ze er weer. Ze bezetten nesten in onder andere park Frankendael en het Vondelpark.

[>> Lees verder op www.ivn-apeldoorn.nl](#)

Eiken worden kaalgevreten! Is dat een bedreiging voor het bos?

Plaatselijk zijn er in de Nederlandse bossen nu erg veel rupsen aanwezig. Men spreekt zelfs al van plagen. Het gaat vooral om rupsen van de grote en kleine wintervlinder. Eiken worden kaalgevreten, maar ook allerlei andere boomsoorten worden aangetast. Omdat de vraat vroeg in het jaar plaatsvindt, lopen de bomen hetzelfde jaar nog uit en kunnen dan weer energie bijspijkeren. Alleen wanneer eiken jaren achtereen worden kaalgevreten, kunnen ze verzwakken en gevoelig worden voor aantastingen van bijvoorbeeld de eikenprachtkever. Periodiek vreten de vlinderrupsen laanbomen en eikenbossen op grote schaal kaal, maar het is zeker geen jaarlijks terugkerend gebeuren. Hoewel er ieder jaar wel rupsen zijn en dus vraat is, komen echte 'plagen' maar af en toe voor. Als u dus kaalgevreten eiken ziet: niet wanhopig, maar over een week of vier weer even kijken.

(bron: De Vlinderstichting. Foto: Kars Veling)

Excursies De Marker Wadden

Het eiland ontwikkelt zich snel en ligt er nu geel bij; velden vol moerasdijvie staan in bloei en de broedvogels vestigen zich weer (zie foto). Er staan dan ook veel excursies op de planning de komende maanden om alles te volgen.

De excursies zijn veelal extra lang, het eiland is groot en om alles rustig te kunnen bekijken heb je wel even de tijd nodig. Met een presentatie onderweg over de bouw en ontwikkelingen van het eiland, de (broed) vogels en het lopende onderzoek. Vogelgidsen om mee te wandelen, maar zelfstandig kan natuurlijk ook. Informatie (en leenkijkers) aan boord.

>> Meer informatie op [www.fogol.nl](#)

Colofon, Contactadressen en afdelingsbladen

Contactpersonen: [IVN contacten](#)
Afdelingsbladen: [IVN Apeldoorn: Groenvoer](#)

[KNNV contacten](#)
KNNV-Apeldoorn: [De vier Jaargetijden](#)
KNNV Epe/Heerde: [Natuurklanken](#)

IVN webwinkel: Kortingscode IVN-LID-1202 voor 10% korting in de [IVN webwinkel](#)

Redactie: Hans Hogenbirk (nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl)

De nieuwsbrief niet meer ontvangen?

Mail naar: IVN Apeldoorn: ledenadministratie@ivn-apeldoorn.nl of

KNNV Apeldoorn: ledenadministratie@apeldoorn.knnv.nl

